

รายงานการวิจัย
เรื่อง

นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ
ในจังหวัดนนทบุรี

An Integrative Psychological Innovation to Develop Depressive Prevention
Potentiality of Elderly in Nonthaburi Province

โดย

รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม
รองศาสตราจารย์ พลตรีหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ
อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวีไชย จารึกศิลป์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ (กองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี)

ประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ชื่อเรื่อง	นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ในจังหวัดนนทบุรี
ผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุพรรณ วงษ์ทิม รองศาสตราจารย์ พลตรีหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ และ อาจารย์ ดร.จิตติกรณ์ ยาวีไชย จารึกศิลป์
ปีที่แล้วเสร็จ	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ 2) เปรียบเทียบศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ โดยจำแนกตาม อายุ เพศสถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุด 3) สร้างนวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ และ 4) ศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้า เป็นผู้สูงอายุจำนวน 324 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้า เป็นผู้สูงอายุจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วจับคู่ตามคะแนน อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุด เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับคำแนะนำตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบวัดศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้า ที่มีความตรงเชิงโครงสร้าง และมีความเที่ยงเท่ากับ .91 และ 2) นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย มีดังนี้

1) ศึกษาศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านร่างกายและด้านพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้สูงอายุที่มีอายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าไม่ต่างกัน 3) นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ เป็นนวัตกรรมที่มีการบูรณาการเทคนิคจากทฤษฎีการปรึกษาแบบกลุ่มและวิธีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ประกอบด้วยการฝึกอบรมทางจิตวิทยา ในรูปแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ จำนวน 15 ครั้ง แต่ละครั้งประกอบด้วยขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการและขั้นยุติ และ 4) ภายหลังจากใช้นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ ผู้สูงอายุมีศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้สูงอายุกลุ่มทดลองมีศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้สูงอายุกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นวัตกรรมทางจิตวิทยาแบบบูรณาการ ศักยภาพการป้องกันภาวะซึมเศร้า ผู้สูงอายุ

Title: An Integrative Psychological Innovation to Develop Depressive Prevention Potentiality of Elderly in Nonthaburi Province

Researcher: Associate Professor, Police Lieutenant Colonel, Dr.Sukaroon Wongtim
Associate Professor, Major General, Dr. Saisamorn Chaleoykitti and
Dr.Thitikorn Yawichai Jarueksil

Year: 2021

Abstract

The objectives of this research were to 1) study depressive prevention potentiality in elderly, 2) compare depressive prevention potentiality of elderly classified by age, sex, marital status, and educational level, 3) develop an integrative psychological innovation for depressive prevention potentiality of elderly, and 4) examine the effectiveness of this innovation. The samples were divided into 2 groups. Group 1 consisting of 324 elderly subjects obtained by stratified randomization was used to study and compare depressive prevention potentiality. Group 2 consisting 30 subjects from cluster sampling were randomly obtained by matching of age, sex, marital status, and highest educational level. Then, they were divided into 2 groups: an experimental group and a control group, consisting 15 subjects in each group. The experimental group received the innovation while the control group received usual information. The instruments were 1) a measurement for depressive prevention potentiality with structural validity and reliability of .91, and 2) the integrative psychological innovation. Statistics were mean, standard deviation, confirmatory factor analysis, t-test, and one-way ANOVA.

The results were as follows: 1) The overall and each aspect of depressive prevention potentiality of elderly, including thinking aspect, emotional aspect, physical aspect and behavior aspect were moderate. 2) The elderly with different age, marital status and educational level had significant difference in depressive prevention potentiality with statistical significance at .05 while the elderly with different sex no statistical difference in depressive prevention potentiality. 3) The innovation was integrated about group counseling techniques and related learning methods including 15 sessions of face to face and online psychological training with the beginning, processing, and ending steps in each session. and 4) After using this model, the depressive prevention potentiality in elderly was increased with statistical significance at .05 and the experimental group had depressive prevention potentiality higher than the control group with statistical significance at .05.

Keywords: Integrative Psychological Innovation, Depressive Prevention Potentiality, Elderly